

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor
în Republica Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul a fost elaborat, în vederea realizării dezideratului de armonizare a legislației Republicii Moldova la legislația Uniunii Europene (UE), în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană.</p> <p>Drept temei pentru elaborarea proiectului de lege constituie realizarea acțiunilor prevăzute în documentele de politici aprobate la nivel național, după cum urmează:</p> <p>1. Angajamentele asumate de Republica Moldova în baza <i>Acordului de Asociere</i> între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014 (Titlul III „Libertate, securitate și justiție” articolul 14 „Cooperarea în domeniul migrației, al azilului și al gestionării frontierelor”);</p> <p>2. <i>Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029</i>), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, cu modificările ulterioare, clusterul 1, Capitolul 24 ”Justiție, libertate și securitate”, <u>acțiunea 77</u>;</p> <p>3. <i>Foia de parcurs privind „Statul de drept”</i> (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană), aprobat prin Hotărârea Guvernului 275/2025, compartimentul 7.2. Migrația legală.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Actualmente, regimul juridic al străinilor în Republica Moldova este reglementat de Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.</p> <p>Deși, această lege a constituit un pas important în consolidarea cadrului legislativ privind migrația, aplicarea sa în practică a relevat o serie de curențe, printre care putem enumera:</p> <ul style="list-style-type: none">
- prevederi ambigue sau incomplete privind condițiile de admisie și ședere pentru diferite categorii de străini;
- absența unor mecanisme eficiente de supraveghere și control al șederii străinilor;
- proceduri administrative neuniforme;
- transpunerea incompletă a directivelor și regulamentelor relevante ale Uniunii Europene. <p>La fel, este de menționat faptul că, din data adoptării, Legea nr. 200/2010 a fost modificată de 32 ori. Modificările operate pe parcurs au vizat atât forma cât și conținutul</p>

legii și, în unele cazuri, au creat lacune și incoerență juridică, generând dificultăți în aplicarea și interpretarea corectă a normelor stabilite.

S-a constatat că modificarea și actualizarea fragmentată (pentru ajustare la anumite necesități, situații) cu norme noi și încorporarea lor în structura și conținutul legii actuale nu produce impactul scontat, dimpotrivă, în unele cazuri creează confuzie și incertitudine juridică. Astfel, actul normativ în vigoare nu mai răspunde nevoilor actuale, specifice contextului socio-politic din prezent în măsura corespunzătoare.

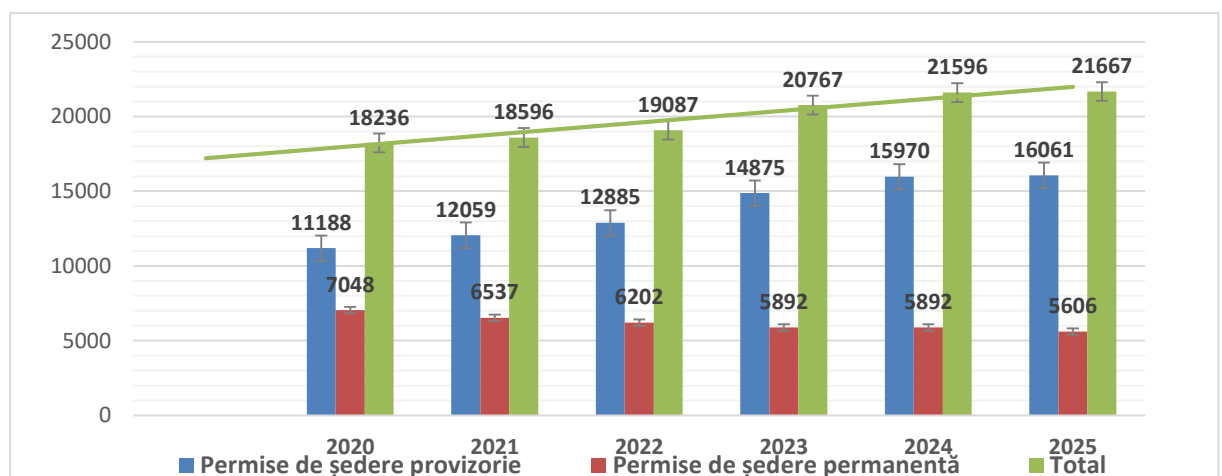
Totodată, provocările în domeniul migrației, schimbările tehnologice, evoluțiile geopolitice și demografice, precum și alte procese determinante, necesită o abordare actualizată la noile realități și provocări, întrucât normele în vigoare nu sunt suficiente pentru reglementarea corectă și coerentă a proceselor migraționale.

Republica Moldova găzduiește străini din circa 130 de state și culturi. La finele anului 2025, pe teritoriul Republicii Moldova erau înregistrați peste 21 500 de străini și apatrizi din peste 130 de țări. Dintre aceștia, peste 5600 aveau drept de ședere permanentă, iar aproximativ 16 mii beneficiau de ședere provizorie.

Datele statistice, (a se vedea tabelul nr. 1) precum și datele colectate la recensământul din anul 2024, ne demonstrează faptul că numărul străinilor care vin și solicită un drept de ședere în Republica Moldova este în continuă creștere.

Tabelul nr. 1

Numărul de străini cu acte de identitate valabile

Sursa: Inspectoratul General pentru Migrație (IGM)

De asemenea, este esențial ca noul cadru normativ să asigure alinierea complexă la standardele și bunele practici internaționale, în special cele ale Uniunii Europene, în contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la UE. Transpunerea directivelor europene relevante, în special în domeniul drepturilor lucrătorilor migranți, al reîntregirii familiei și al returnării, trebuie să devină o prioritate.

Un alt aspect care impune intervenție este lipsa unei coerențe instituționale și interinstituționale în gestionarea migrației. În prezent, competențele sunt fragmentate între mai multe instituții, ceea ce duce la suprapuneri, interpretări divergente și întârzieri în procesarea cererilor sau în luarea deciziilor. În aceste condiții, este necesară definirea

clară a rolurilor și responsabilităților instituțiilor implicate, precum și instituirea unor mecanisme eficiente de cooperare și schimb de informații.

În plus, cadrul normativ actual nu valorifică suficient potențialul migrației legale în dezvoltarea economică a țării. Lipsa unor prevederi clare privind atragerea lucrătorilor imigranți, inclusiv înalt calificați, a investitorilor străini, inițierea activității de antreprenoriat etc. reduce competitivitatea Republicii Moldova ca destinație pentru talente și investiții.

În acest context, intervenția legislativă devine nu doar oportună, ci și imperativă, pentru a oferi un cadru legal clar, coerent și adaptat provocărilor actuale.

Un astfel de cadru trebuie să asigure:

- predictibilitate și securitate juridică pentru străini;
- eficiență și claritate operațională pentru autoritățile competente;
- un echilibru just între drepturile și obligațiile străinilor;
- consolidarea capacității statului de a gestiona migrația în mod strategic și sustenabil.

Prin urmare, este absolut necesar un nou act normativ comprehensiv pentru reglementarea admisiei, șederii și supravegherii străinilor în Republica Moldova, care să conțină condiții expres stabilite privind condițiile admisiei, șederii și documentării, drepturile și obligațiile străinilor, precum și supravegherea regimului de ședere al acestora, care să reflecte o nouă abordare de gestionare a proceselor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul are drept scop stabilirea unui cadru juridic coerent și clar privind admisia, acordarea și prelungirea dreptului de ședere, recunoașterea statutului de apatrid, documentarea acestora, măsuri specifice de evidență a imigrării și stipulează măsuri de constrângere în caz de nerespectare a regimului de ședere, în conformitate cu obligațiile asumate de Republica Moldova prin tratatele internaționale la care este parte.

Prezentul proiect de lege reprezintă un nou concept și o abordare complexă de reglementare a proceselor migraționale, structura, principiile și conținutul cărui derivă din transpunerea a 12 directive și regulamente ale Uniunii Europene din aceste domenii.

Prin proiectul de act normativ elaborat se urmărește:

1. Alinierea Republicii Moldova la cerințele și normele Uniunii Europene în domeniul migrației și crearea sinergiei legislative, unificarea terminologiei, proceselor în scopul aducerii cadrului normativ național în concordanță cu acquis-ul UE. Realizarea acestui proces va produce un impact major de corectitudine și credibilitate și, în același timp, va contribui la consolidarea dialogului cu statele membre ale Uniunii Europene.

2. Îmbunătățirea reglementărilor în domeniu și eliminarea deficiențelor de implementare ale actualei legi, prin stabilirea unor principii clare de gestionare a migrației.

3. Stabilirea unui cadru juridic coerent și expres clar pentru reglementarea regimului străinilor în Republica Moldova, în scopul asigurării ordinii publice și securității statului prin efectuarea unui control eficient asupra admisiei, șederii și ieșirii străinilor pe/de pe teritoriul statului, precum și pentru protejarea intereselor naționale și a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

4. Ajustarea normelor de reglementare la procesele migraționale actuale, coroborarea cadrului normativ național cu normele și principiile stabilite de Uniunea Europeană privind procedurile generale de solicitare și acordare a vizelor și a permiselor de ședere, recunoașterea statutului de apatrid, supravegherea regimului de ședere a străinilor, respectarea și protecția drepturilor străinilor și altor aspecte importante în domeniu.

Acest proiect de lege introduce o serie de îmbunătățiri structurale și conceptuale.

Principalele prevederi ale proiectului sunt:

1. Îmbunătățirea reglementărilor juridice în materie de migrație prin:

- stabilirea unei noi structuri logice a actului normativ și încorporarea textului în Capitle, divizate în secțiuni și subsecțiuni, compartimentate specific pentru fiecare tip de admisie. Noua structură stabilește o claritate în procesele migraționale, începând cu admisia, determinarea statutului juridic, documentarea, supravegherea regimului de ședere și eventuala îndepărtare a străinului pe/de pe teritoriul Republicii Moldova;

- repartizarea reglementărilor în secțiuni separate în funcție de tipul migrației și scopul admisiei (muncă, programe de schimb de elevi, au pair, stagii profesionale, studii, cercetare, activitate investițională, reîntregirea familiei, mobilitate economică, activități sezoniere, religioase, de voluntariat, etc.);

- crearea unui act normativ clar structurat, atât pentru autoritățile publice cât și pentru străini, care să diferențieze categoriile de migranți și condițiile specifice de admisie pentru fiecare dintre aceștia;

- includerea și definirea unor noi noțiuni adaptate cadrului juridic UE (cum ar fi: *admisie, permis de lucrător sezonier, entitate/familie gazdă, angajat stagiar, lucrător transferat inter-corporativ (ICT), specialist, proiect educațional, lucrător au pair, carte de rezidență, pseudo-legalizare a străinilor, căsătorie de conveniență ș.a.*);

- introducerea conceptului de profil de risc, ca instrument de analiză și prevenție, destinat identificării persoanelor care pot prezenta un pericol pentru securitatea națională, ordinea publică sau sănătatea publică, în baza unor indicatori obiectivi și verificabili;

- se propune instituirea expresă a obligației străinilor de a prezenta dovada mijloacelor de întreținere suficiente și a existenței unui domiciliu sau unei reședințe pe teritoriul Republicii Moldova, ca o condiție esențială pentru obținerea sau prelungirea dreptului de ședere. Această măsură urmărește asigurarea unui cadru de ședere ordonat, evitarea situațiilor de vulnerabilitate socială și economică, precum și prevenirea imigrației abuzive. Criteriile și nivelul mijloacelor de întreținere vor fi stabilite prin acte normative subsecvente, în funcție de scopul șederii;

- pentru consolidarea procesului de admisie și pentru asigurarea unei gestionări eficiente a fluxurilor migraționale, se introduce obligația străinului de a justifica scopul șederii în Republica Moldova, prin prezentarea documentelor corespunzătoare (contracte, adeverințe, invitații, etc.). Această cerință va contribui la combaterea abuzurilor în procedurile de imigrare și la alinierea legislației naționale la practicile europene în domeniu;

- prevenirea fraudei în acordarea dreptului de ședere în scop de reîntregire cu membru de familie. Căsătoriile de conveniență pot fi folosite pentru a obține statutul de rezident sau pentru a beneficia de drepturi de ședere pe teritoriul Republicii Moldova. Acestea reprezintă o formă de fraudă și afectează integritatea procesului de imigrație. Prin urmare, reglementările clare care stipulează condiții specifice de verificare a relațiilor conjugale, precum cerința ca căsătoria să fie una reală și susținută de dovezi corespunzătoare vor reduce riscul unor astfel de practici frauduloase. Aceasta include interviuarea cuplurilor în timpul procesului de evaluare, monitorizarea activității lor etc.

2. Instituirea unui cadru normativ unitar și clar privind admisia, șederea și supravegherea străinilor, prin:

- stabilirea unui sistem unitar de reguli aplicabile în funcție de durata șederii (ședere de scurtă durată – până la 90 de zile și ședere de lungă durată – peste 90 de zile), adaptat la specificul fiecărei categorii în funcție de scop;

- reglementarea categoriilor noi de migranți care până în prezent nu aveau un regim juridic expres sau suficient reglementat în legislația națională, inclusiv lucrători înalt calificați, cercetători, voluntari, lucrători sezonieri, tineri în programe educaționale, programe au pair, stagii profesionale etc. Intervalul de vârstă propus pentru programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale reprezintă structura oficială a ciclului de învățământ gimnazial și liceal din Republica Moldova, care cuprinde în mod obișnuit elevii cu vârste între 12 și 18 ani. Astfel, această limitare asigură că dreptul de ședere temporară este acordat exclusiv persoanelor care se încadrează în categoria elevilor eligibili pentru participarea la astfel de programe educaționale, respectând normele interne ale sistemului de învățământ. Limitarea vârstei asigură integritatea și credibilitatea mecanismului de acordare a drepturilor de ședere temporară pentru schimburi educaționale, evitând eventualele practici frauduloase sau exploatarea prevederilor legale.

- stabilirea unui cadru de cooperare interinstituțională între autoritățile competente pentru emiterea avizelor sau autorizațiilor aferente admisiei, în funcție de scopul declarat.

- norme clare referitor la invitație în scop de eliberare a vizei, valabilă pentru o singură utilizare, pentru a evita riscuri de reutilizarea acesteia pentru obținerea altor vize. Această restricție are ca fundament principiile legalității și securității documentelor oficiale, precum și necesitatea prevenirii unor riscuri concrete, cum ar fi: ocolirea scopului real al invitației, apariția falsificărilor și abuzurilor, afectarea credibilității mecanismului de invitație ca instrument de control și selecție a străinilor admiși pe teritoriul Republicii Moldova.

- consolidarea mecanismelor de supraveghere și monitorizare a aplicării măsurilor coercitive, inclusiv a returnărilor forțate, în vederea asigurării respectării drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate și a garanțiilor procedurale prevăzute de legislația națională și standardele europene.

3. Delimitarea regimului aplicabil resortisanților țărilor terțe față de cetățenii UE și membrii de familie ai acestora. Aceasta presupune reglementarea în mod exclusiv

a admisiei pentru străini din state terțe, non UE, fără a se face confundarea regimului de reglementare a șederii pentru cetățenii statelor UE și membrii de familie ai acestora. Această abordare este în deplină conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și cu standardele europene în domeniul mobilității persoanelor.

4. Digitalizarea proceselor administrative și introducerea unui nou model de document unic – „Cartea de rezidență”. Proiectul prevede posibilitatea depunerii cererii inclusiv și în format electronic și asigură coerența implementării documentului unic de ședere – Cartea de rezidență, care înlocuiește multiplele forme actuale de acte de identitate pentru străini, asigurând simplificarea administrativă și coerență instituțională, având scop de simplificare, modernizare și eficientizare a regimului de evidență și documentare a străinilor.

5. Uniformizarea procedurilor de returnare și custodie publică. Presupune asigurarea respectării drepturilor și garanțiilor procesuale ale străinilor, prin clarificarea și standardizarea procedurilor administrative și judiciare aferente acestor măsuri. Intervenția legislativă este necesară pentru alinierea la standardele internaționale și europene privind returnarea resortisanților țărilor terțe, precum și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Uniformizarea va contribui la asigurarea legalității, transparenței și proporționalității măsurilor luate, la prevenirea tratamentelor abuzive și la garantarea unui proces echitabil, consolidând astfel securitatea juridică și eficiența autorităților în gestionarea returnărilor.

6. Condiții admisie și ședere pentru anumite categorii de străini (ex. investitori, cercetători, lucrători înalt calificați, mobilitate economică etc). Se introduce dispoziții clare și detaliate privind condițiile de admisie și ședere pentru anumite categorii de străini cu valoare adăugată ridicată pentru economia și societatea Republicii Moldova, precum investitorii, cercetătorii și lucrătorii înalt calificați. Această abordare este esențială pentru a asigura transparența, claritatea și predictibilitatea procedurilor, oferind totodată tratamente egale și echitabile tuturor solicitanților. Prin stabilirea unor criterii precise de eligibilitate și a unor proceduri dedicate, se facilitează accesul rapid și sigur la dreptul de ședere pentru persoanele care contribuie la dezvoltarea economică, cercetarea științifică și inovarea tehnologică. În același timp, acest cadru permite autorităților să exercite un control eficient și legal al migrației, menținând un echilibru între deschidere și securitate.

7. Reglementări speciale aplicabile străinilor rezidenți ai regiunii transnistriene. Prin proiectul de lege se propune instituirea unui regim normativ distinct aplicabil străinilor care domiciliază în regiunea transnistreană, prin stabilirea unor condiții speciale de acordare și prelungire a dreptului de ședere temporară. Aceste reglementări sunt necesare având în vedere situația administrativă specială a regiunii, unde autoritățile constituționale ale Republicii Moldova nu își pot exercita pe deplin atribuțiile legale. Lipsa controlului efectiv asupra infrastructurii administrative locale și imposibilitatea verificării directe a anumitor date de stare civilă, de domiciliu sau de angajare impun implementarea unui mecanism de documentare și verificare. În aceste condiții, documentarea acestor persoane prin acordarea unui drept de ședere temporară reprezintă singurul instrument legal prin care statul poate menține evidența lor,

prevenind șederea neregulamentară și asigurând aplicarea uniformă a legislației naționale.

Prin urmare, stabilirea unor condiții speciale de acordare și prelungire a dreptului de ședere pentru această categorie constituie o măsură de ordin tehnico-administrativ proporționată, necesară pentru asigurarea unui tratament juridic echitabil, raportat la realitățile teritoriale și administrative, verificarea legalității șederii și a identității persoanelor într-un spațiu în care instituțiile statului nu au acces direct precum și garantarea securității naționale și a ordinii publice, prin prevenirea eventualelor riscuri asociate circulației persoanelor în afara controlului autorităților.

Mai mult ca atât, documentarea cu permise de ședere a acestor persoane, permite completarea și actualizarea Registrului de stat al populației (RSP).

8. Instituirea scutirii de taxe pentru categorii vulnerabile sau de interes strategic cum ar fi lucrătorii sezonieri și frontalieri, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale, cercetare inovare și transfer tehnologic, respectiv și în cazul mobilității economice a străinilor, a căror listă de ocupații prioritare se stabilește de Guvern.

Intrarea în vigoare a proiectului este stabilită pentru luna iunie 2027, dat fiind faptul că proiectul vizat, prevede realizarea angajamentului de ajustare a cadrului normativ național la acquis-ul UE în domeniul migrației, precum și la tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte privind asigurarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (pentru punerea în aplicare a proiectului este necesară elaborarea și aprobarea mai multor acte normative - modificarea unor legi, elaborarea/modificarea unor hotărâri de Guvern, altor acte normative de specialitate (ordine, dispoziții, instrucțiuni).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de fundamentare a inițiativei legislative, a fost analizată opțiunea menținerii Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, cu continuarea amendării și completării acesteia în funcție de necesitățile identificate punctual. Cu toate acestea, această opțiune a fost respinsă din mai multe considerente de ordin practic, juridic și sistemic precum:

1. Incapacitatea de a corecta integral lacunele existente, or, modificările succesive, operate de-a lungul timpului, nu au reușit să abordeze în mod sistemic problemele de fond ale regimului juridic al străinilor. Amendamentele punctuale tind să trateze doar aspecte izolate, fără a asigura coerența întregului cadru normativ. În continuare, ar fi rămas neabordate prin lipsa unui sistem clar și unitar de clasificare a tipurilor de ședere, insuficiența mecanismelor eficiente de control și monitorizare a șederii și lipsa unei structuri clare și logice a actului normativ.

2. Incoerențele tehnico-juridice și terminologice ale Legii nr. 200/2010 au suferit un număr considerabil de modificări (32 la număr până în prezent), operate în contexte legislative și politice diferite, care au dus la inconsecvențe terminologice, suprapuneri sau contradicții între norme și dificultăți în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale de către autorități și beneficiari.

3. Reforma fragmentată și dificil de aplicat în practică implică un proces anevoios, de durată, care generează confuzie în rândul autorităților de aplicare, dar și al beneficiarilor regimului juridic. Acest lucru afectează eficiența administrativă, previzibilitatea juridică, respectiv încrederea străinilor în stabilitatea cadrului legal din Republica Moldova.

4. Lipsa unei racordări coerente la cadrul normativ european prin transpunerea fragmentată a directivelor și regulamentelor europene nu permite conformarea deplină la cerințele UE în domeniul migrației și azilului.

Având în vedere cele expuse, a fost identificată ca soluție optimă -elaborarea unei noi legi privind regimul străinilor în Republica Moldova, care să asigure coerență și claritate normativă, să se integreze într-o structură logică și accesibilă toate formele de admisie, ședere, drepturi și obligații, să reflecte standardele și bunele practici europene în domeniul migrației, să permită o aplicare uniformă și eficientă de către toate autoritățile competente respective să contribuie la simplificarea administrativă și reducerea costurilor pentru stat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea proiectului de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova va genera efecte funcționale asupra instituțiilor administrației publice implicate în gestiunea migrației. Implementarea legii va conduce la:

- eficientizarea activității autorităților competente în domeniul migrației. De asemenea asigură claritate instituțională și coerență în competențele autorităților publice. Proiectul de lege delimitează clar competențele fiecărei instituții responsabile de gestionarea migrației, prevenind astfel suprapunerile sau omisiunile care caracterizează în prezent cadrul existent. Prin instituirea unui cadru normativ clar, coerent și unitar, se va asigura o mai bună organizare a proceselor de admitere, documentare, ședere și îndepărtare a străinilor, ceea ce va contribui la sporirea eficienței administrative;

- reducerea birocrăției prin digitalizarea procedurilor. Digitalizarea proceselor administrative și eliberarea documentului unic – *Cartea de rezidență* – vor reduce sarcina birocratică și vor facilita gestionarea evidenței străinilor;

- îmbunătățirea cooperării interinstituționale prin instituirea unui mecanism clar de avizare/confirmare/decizie. Se prevede un cadru clar pentru colaborarea interinstituțională, care va contribui la îmbunătățirea coordonării și la evitarea blocajelor procedurale;

- dezvoltarea unor instrumente moderne de supraveghere și evidență a străinilor.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În procesul de implementare a Legii, autoritățile și instituțiile responsabile urmează să asigure includerea acțiunilor stabilite în proiectul de lege în Strategiile Sectoriale de Cheltuieli.

Costuri pentru digitalizarea proceselor și Sistemul Informațional „Migrație”:

Digitalizarea proceselor va fi asigurată de către Inspectoratul General pentru Migrație. La etapa actuală fiind în procesul de elaborare a Sistemului Informațional "Migrație", costul estimate fiind cca 15.680,00 mii lei. Proiectul este implementat cu suportul Organizației Internaționale pentru Migrație. Cheltuielile aferente sunt acoperite de DG ENEST (DG NEAR).

Costuri în domeniul educației:

În ceea ce privește învățământul general, Ministerul Educației și Cercetării monitorizează numărul copiilor și tinerilor străini care urmează studiile la diferite niveluri în Republica Moldova.

Instituțiile de învățământ aflate în subordinea autorităților publice locale de nivelul II (cu excepția celor extrașcolare) sunt finanțate conform Hotărârii Guvernului nr. 868/2014, care stabilește mecanismul de finanțare pe baza costului standard per elev pentru școlile primare și secundare (ciclul I și II). Valoarea standard per elev este aprobată anual prin Legea bugetului.

Pentru ultimii ani au fost folosite următoarele normative valorice:

	2022	2023	2024
Norma valorică pentru un elev (A)	14.916 lei	18.762 lei	19.020 lei
Norma valorică per instituție (B)	804.151 lei	1.016.360 lei	1.022.594 lei

Costurile medii pentru întreținerea unui elev în instituțiile de învățământ din țară, cu referire la anul 2024, se estimează în dependență de nivelul de studii, per persoană după cum urmează:

- Instituție de educație timpurie - 37,9 mii lei;
- Instituție de învățământ secundar general (școala primară, gimnaziu, liceu) - 24,8 mii lei;
- Instituție de învățământ profesional tehnic secundar (școală profesională) - 40,8 mii lei;
- Instituție de învățământ profesional tehnic post secundar și post secundar non terțiar-colegiu - 57,9 mii lei.

Parte componentă a măsurilor de integrare a străinilor sunt și cursurile de studiere a limbii române, care conform prevederilor Curriculumului la limba română pentru adulți, aprobat prin Ordin MEC nr. 804 din 30.06.2023, sunt prevăzute:

- pentru nivelul A1 – 100 ore;
- pentru nivelul A2 - 120 ore;
- pentru nivelul B1 - 140 ore.

Aceste ore sunt prevăzute pentru contact direct. Tot atâtea ore sunt preconizate pentru activitate individuală. Totodată, costul unei ore este de 220 lei și achită pentru orele realizate prin contact direct. De menționat, că multe din cursurile de studiere a limbii române sunt acoperite financiar în colaborare cu diverse proiecte și parteneriate.

Costuri în domeniul de asistență medicală:

Conform prevederilor Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2024, nr. 420/2023, art. 4:

(1) Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, calculată pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea,

modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, se stabilește în mărime de **9,0%**.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 17 alin. (4) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă calculată pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se stabilește în mărime de **12636 de lei**.

În concluzie, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală va fi achitată de către subiecții proiectului după cum urmează: dacă sunt angajați – în mărime de 9% din salariu, dacă nu sunt angajați – în mărimea costului stabilit anual.

Costuri pentru întreținerea statutului de șomer:

Potrivit legislației naționale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă oferă persoanelor cu statut de șomer un șir de servicii și măsuri active menite să contribuie la o integrare cât mai grabnică în câmpul muncii. Anexat sunt costurile medii ale măsurilor active oferite șomerilor :

Formare profesională pe bază de voucher – 28 000 lei;

Formare profesională la locul de muncă – 33 300 lei;

Stagiu profesional – 17 800 lei;

Subvenționarea la locul de muncă – 33 600 lei;

Stimularea mobilității forței de muncă – 12 400 lei.

Conform calculelor estimative, suma cheltuită pentru pregătirea și încadrarea în câmpul muncii a unei persoane cu statut de șomer, plus acordarea suportului consultativ în cadrul vizitelor la ANOFM, constituie în mediu **25 000 lei**.

Costuri în domeniul confecționării cărții de rezidență:

Cheltuielile aferente procesului de obținere a cărții de rezidență urmează a fi suportate de către persoana solicitantă. Agenția Servicii Publice stabilește în actele sale normative tariful achitat pentru perfectarea cărții de rezidență în termenii stabiliți, care este aprobat de Guvern.

Costuri pentru îndepărtarea străinilor:

Pentru desfășurarea operațiunilor de îndepărtare, anual, Inspectoratul General pentru Migrație planifică un buget de circa 500.000 lei.

Pentru unele domenii, impactul financiar al implementării proiectului este estimat ca fiind suficient, întrucât autoritățile publice competente dispun deja de resurse financiare planificate pentru gestionarea prezenței fluxului migrațional, având în vedere că, în numeroase domenii, aceștia beneficiază de drepturi și servicii similare celor acordate cetățenilor Republicii Moldova.

Cu toate acestea, pe termen mediu și lung, aceste costuri vor fi compensate prin

eficientizarea proceselor administrative, reducerea litigiilor cauzate de viduri sau neclarități legislative, precum și prin atragerea investițiilor și forței de muncă calificate.

Costuri pentru lucrători înalt calificați și nomazi digitali:

Potrivit legii aprobate recept nr. 144/2025 pentru modificarea unor acte normative (susținerea economiei digitale și a serviciilor electronice), beneficiul anual estimat per nomad digital Tn Republica Moldova ar fi de cca 186.000 lei, din care: aprx. 9.000 lei - taxa de 7% p-u chirie locuinta (reiesind din costul mediu pe piata de 500 euro/luna); aprx. 107.000 lei din TVA la produse și servicii consumate pe teritoriul RM (reiesind din consumulTn limita a 3 salarii medii prognozate pe economie, lunar, minus costul mediu de locuinta); la care se va adauga si impozitul pe venit al rezidentului fiscal de cel putin 70.000. La un numar estimat de cel puțin 1.500 de nomazi digitali pe an (reiesind din numarul mediu pe esantionul de tari relevante, cu condiția promovării adecvate a acestei oferte de tara), impactul pozitiv asupra bugetului va fi prin taxe directe si indirecte de cca. 280 mln. lei annual.

Atragerea a 1.000 de lucrători înalt calificați în Republica Moldova, cu un salariu brut lunar de 16.100 lei (corespunzător nivelului mediu din anul 2025), generează un impact fiscal direct anual estimat la aproximativ 85 milioane lei. Conform simulării fiscale, fiecare lucrător contribuie anual cu circa 46.368 lei la bugetul asigurărilor sociale (CAS – 24%), 17.388 lei la fondul asigurărilor medicale (CASS – 9%) și 21.097 lei prin impozitul pe venit (12%), totalizând 84.853 lei/persoană. Astfel, pentru 1.000 de persoane, veniturile acumulate la bugetele publice se ridică la 46,37 milioane lei (CAS), 17,39 milioane lei (CASS) și 21,10 milioane lei (impozit pe venit), confirmând relevanța economică a acestei categorii de lucrători pentru susținerea financiară a sistemelor publice și pentru creșterea veniturilor fiscale naționale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea noii legi va genera impact favorabil asupra sectorului privat, în special asupra angajatorilor, instituțiilor de învățământ, organizațiilor neguvernamentale, agențiilor de recrutare, întreprinderilor care beneficiază de forță de muncă străină, dar și asupra străinilor care intenționează să desfășoare activități economice, educaționale sau sociale în Republica Moldova. Impactul poate fi analizat pe mai multe dimensiuni:

- creșterea atractivității Republicii Moldova pentru investitori și forță de muncă străină. Prin simplificarea și standardizarea procedurilor de admisie și ședere, inclusiv prin reglementarea distinctă a termenelor de procesare a cererilor, în unele cazuri reducerea termenelor, proiectul facilitează atragerea de investitori străini, antreprenori, lucrători înalt calificați, specialiști în domenii deficitare și lucrători sezonieri;

- se creează premise pentru extinderea mobilității economice și profesionale în rândul resortisanților țărilor terțe care intenționează să desfășoare activități în Republica Moldova și se facilitează procesul de recrutare a forței de muncă străine, în special în domenii precum muncă sezonieră, construcții, agricultură, IT, cercetare și servicii, munca înalt calificată;

- aduce claritate și previzibilitate juridică pentru angajatori și parteneri economici. Noua lege oferă certitudine juridică actorilor economici (persoane juridice)

prin stabilirea unor condiții clare și previzibile de angajare a resortisanților din țări terțe, în conformitate cu bunele practici europene. Sunt definite categorii distincte de migranți economici (ex: lucrători sezonieri, angajați stagiați, lucrători ICT, specialiști înalt calificați), împreună cu condițiile și documentele necesare fiecărei categorii, ceea ce reduce riscul de interpretări neuniforme sau de respingeri arbitrare;

- reducerea costurilor administrative și a poverii birocratice. Introducerea unui document unic de ședere – Cartea de rezidență – în locul mai multor acte fragmentare, simplifică interacțiunea între străin și autorități și reduce costurile logistice și administrative pentru angajatori și organizații;

- digitalizarea procedurilor de solicitare, avizare, notificare și raportare reduce semnificativ timpul și resursele implicate în procesul de recrutare și integrare a personalului străin;

- avantaje competitive pentru sectoarele cu deficit de forță de muncă. Prevederile proiectului vin să sprijine companiile care activează în sectoare în care forța de muncă locală este insuficientă, privind angajarea resortisanților din țări terțe, în diverse scopuri;

- se introduce un regim diferențiat și flexibil pentru activitățile cu durată scurtă (până la 90 de zile), ceea ce oferă flexibilitate pentru munci de scurtă durată;

- diminuarea riscurilor de pseudo-legalizare și muncă nedeclarată. Prin instituirea unor mecanisme eficiente de verificare, supraveghere și returnare, legea contribuie la reducerea riscului de exploatare a forței de muncă străine, de muncă informală sau trafic de persoane.

4.4. Impactul social

Se estimează că pe parcursul implementării modificărilor propuse să faciliteze accesul străinilor cu o ședere legală și membrilor de familie ai acestora la piața muncii, servicii sociale, de educație, sănătate, asistență socială și să crească capacitatea forței de muncă în țară, respectiv și gradul ei de ocupare, influențând creșterea nivelului de salarizare în tendința de uniformizare cu standardele europene de salarizare.

La fel proiectul de lege asigură o gestionare eficientă a fluxului de persoane și stabilirea condițiilor transparente în procedura de documentare.

Un alt avantaj ar fi creșterea fondurilor de asigurări sociale și cel de asigurare medicală, prin plata egală a contribuțiilor cu cele ale lucrătorilor naționali.

Responsabilitatea respectării drepturilor acordate străinilor cu o ședere legală, vor responsabiliza angajatorii și întreaga societate privind sănătatea și securitatea în muncă, accesul la serviciile sociale, educaționale și culturale.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova are un impact social multiplu, care se resimte atât la nivelul străinilor care

solicită admisia și șederea pe teritoriul țării, cât și la nivelul comunităților locale, al pieței muncii, al sistemului educațional și de protecție socială.

- Proiectul de lege asigură respectarea principiilor egalității și nediscriminării prin includerea unor trimiteri explicite la cadrul normativ național relevant. Astfel, proiectul garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați, în conformitate cu prevederile Legii nr. 5/2006 privind asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați. Prin aceste reglementări se urmărește prevenirea și eliminarea oricăror forme de discriminare bazată pe sex, de a promova tratamentul egal în accesul la servicii, piața muncii, educație, protecție socială și alte domenii ale vieții publice și private. Prin urmare, proiectul de lege oferă garanții suplimentare pentru ca femeile și bărbații străini să beneficieze în mod egal de drepturile conferite, fără bariere sau tratament diferențiat. La fel, proiectul prevede egalitatea în drepturi și interzicerea discriminării, în condițiile Legii nr. 121/2012 privind asigurarea egalității, care interzice orice formă de discriminare pe criterii precum origine etnică, limbă, religie, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, orientare sau orice alt criteriu similar. Integrarea acestor prevederi în proiectul de lege confirmă faptul că străinii beneficiază de protecție egală în fața legii.

- Asigurarea unui tratament echitabil și nediscriminatoriu pentru străini. Prin instituirea unui cadru normativ coerent, transparent și previzibil, proiectul contribuie la respectarea drepturilor fundamentale ale străinilor în conformitate cu standardele internaționale și europene. În acest sens, se oferă un tratament diferențiat, dar nediscriminatoriu, în funcție de scopul șederii și de statutul juridic al străinului (ex: lucrător, student, membru de familie), evitând aplicarea arbitrară a măsurilor administrative.

- Creșterea siguranței publice și a încrederii în autorități. Introducerea conceptului de profil de risc și măsuri de supraveghere a străinilor cu comportament suspect contribuie la consolidarea securității naționale și a ordinii publice, oferind protecție comunităților locale. La fel, mecanismele de returnare și luare în custodie publică sunt clar reglementate, asigurând respectarea drepturilor procesuale ale străinilor, în paralel cu exercitarea controlului asupra migrației neregulate.

- Reducerea riscurilor asociate imigrației ilegale și a traficului de persoane.

- Promovarea integrării în societatea gazdă a străinilor cu ședere legală.

Proiectul respectă principiile egalității de gen și interzice orice formă de discriminare, în conformitate cu Legea nr. 121/2012 privind asigurarea egalității. Nu sunt identificate riscuri sau efecte negative discriminatorii pe criterii de sex, etnie sau religie.

Suplimentar, proiectul include trimiterea la Legea nr. 198/2007 privind asistența juridică garantată de stat, care oferă acces străinilor de a beneficia de asistență juridică calificată. Aceasta presupune acces la consiliere juridică, reprezentare în fața organelor competente și protecție procesuală adecvată. Încorporarea acestei garanții în proiect asigură faptul că străinii au acces efectiv la justiție, pot contesta actele autorităților și pot beneficia de protecția deplină a drepturilor lor.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
<p>Proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova are drept obiectiv transpunerea parțială a unui set de directive ale Uniunii Europene, relevante pentru reglementarea migrației, reglementării șederii străinilor, returnării, combaterii migrației ilegale și asigurării drepturilor străinilor.</p> <p>Prin acest proiect se asigură transpunerea parțială a următoarelor acte ale UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Directiva 2003/109/CE a Consiliului din 25 noiembrie 2003 privind statutul resortisanților țărilor terțe care sunt rezidenți pe termen lung.</i> Proiectul transpune prevederile referitoare la definirea termenilor, durata șederii legale necesare dobândirii statutului, condițiile de acordare, procedurale, egalitatea de tratament, precum și temeiurile de retragere sau pierdere a statutului de rezident pe termen lung. - <i>Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane.</i> În proiect au fost preluate reglementări esențiale privind stabilirea condițiilor de admisie pentru străini și condițiile generale privind șederea străinilor până la 90 de zile. - <i>Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize).</i> Proiectul transpune prevederile ce vizează obiectivul și domeniul de aplicare al regimului de vize, definițiile relevante, cerințele pentru documentele de călătorie, eliberarea vizelor, precum și procedurile și criteriile de anulare sau revocare a vizelor. - <i>Directiva 2003/86/CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei</i> este transpusă integral în legislația națională, fiind preluate toate prevederile referitoare la domeniul de aplicare al reîntregirii familiale, categoriile de membri ai familiei eligibili, procedura de depunere și examinare a cererilor, motivele de refuz, retragere sau neprelungire a dreptului de ședere, accesul membrilor familiei la educație și la piața muncii, regimul permiselor de ședere autonome, precum și dreptul la contestarea deciziilor administrative. - <i>Directiva 2004/81/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind permisul de ședere eliberat resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale traficului de persoane sau care au făcut obiectul unei facilitări a imigrației ilegale și care cooperează cu autoritățile competente.</i> Proiectul aliniaza cadrul procedural la prevederile Directivei introducând dispoziții specializate privind eliberarea, reînnoirea, refuzul și retragerea permiselor de ședere pentru victimele traficului sau ale migrației ilegale care cooperează cu autoritățile. Sunt prevăzute garanții pentru minori și accesul la muncă, educație și formare profesională. - <i>Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele</i>

membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală. Proiectul transpune prevederile directivei, instituind standarde uniforme pentru procedurile de returnare, inclusiv decizia de returnare, plecarea voluntară, îndepărtarea forțată, suspendarea îndepărtării, garanțiile procedurale, căile de atac, condițiile de custodie publică, tratamentul minorilor și principiul nereturnării, cu accent pe respectarea drepturilor omului, interesului superior al copilului și a vieții de familie.

- *Directiva 2014/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe în scopul ocupării unui loc de muncă în calitate de lucrători sezonieri. Au fost integrate prevederi ce stabilesc condițiile de admisie pentru șederi sub și peste 90 de zile, motivele de respingere sau retragere, durata și prelungirea șederii, garanțiile procedurale, drepturile lucrătorilor sezonieri.*

- *Directiva 2014/66/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe în contextul unui transfer în cadrul aceleiași companii. Proiectul integrează prevederi ce reglementează criteriile de admitere, motivele de respingere și retragere a dreptului de ședere, sancțiunile, accesul la informații, procedurile și durata transferului, condițiile de ședere și garanțiile procedurale.*

- *Directiva (UE) 2016/801 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair. Transpunerea vizează prevederile referitoare la stabilirea condițiilor generale și speciale de admitere, drepturile, șederea studenților și cercetătorilor, șederea în scopul căutării unui loc de muncă, precum și garanțiile procedurale.*

- *Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate și de abrogare a Directivei 2009/50/CE a Consiliului. Proiectul transpune prevederile ce vizează criteriile de admitere a lucrătorilor înalt calificați, condițiile privind șederea, egalitatea de tratament, dreptul la rezidență pe termen lung și accesul la informații.*

- *Directiva (UE) 2024/1233 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru (reformare). Proiectul include transpunerea prevederilor ce instituie procedura de solicitare a permisului unic, garanțiile procedurale, drepturile acordate titularilor, egalitatea de tratament.*

- *Directiva 2009/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 de stabilire a standardelor minime privind sancțiunile și măsurile la adresa angajatorilor de resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală. Sunt preluate unele prevederi ce impun obligații clare ale angajatorilor de a verifica statutul străinilor, precum și sancțiunile aplicabile angajatorilor.*

Astfel, măsurile propuse vizează transpunerea normelor de fond și de procedură prevăzute în aceste directive, prin includerea lor expresă în legislația națională, în vederea armonizării cadrului juridic moldovenesc cu acquis-ul UE în domeniul migrației.

Continuitatea transunerii se va asigura prin elaborarea proiectului de hotărâre de Guvern privind punerea în aplicare a Legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Implementarea efectivă a legislației UE necesită nu doar transpunerea prevederilor relevante, ci și instituirea unui cadru normativ intern funcțional, capabil să asigure aplicarea unitară și coerentă a acestora.

În acest sens, proiectul de lege prevede măsuri de ordin instituțional și procedural, care să asigure aplicarea eficientă a legislației europene, precum și un cadru operațional național pentru a produce efecte juridice concrete, precum:

- obținerea avizelor de la autorități competente din diverse sectoare gestionate pentru determinarea corectă a scopului solicitat, în vederea obținerii dreptului de ședere;
- crearea unui mecanism digitalizat de procesare a cererilor de admisie, ședere și evidență a străinilor;
- introducerea conceptului de profil de risc și a instrumentelor de evaluare a pericolului pentru securitatea națională, ordinea publică și sănătate publică;
- unificarea documentului de identitate în „Cartea de rezidență”;
- stabilirea unei proceduri uniforme de returnare și luare în custodie publică;
- facilități procedurale și fiscale pentru anumite categorii de străini.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Site-ul Ministerului Afacerilor Interne la rubrica „Transparența”/„Consultări publice”/„Inițierea elaborării actelor normative”, inclusiv pe site-ul particip.gov.md <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-privind-admisia-sederea-si-supravegherea-strainilor-pe-teritoriul-republicii-moldova/13857>

În cadrul procesului de consultare/avizare, următoarele instituții au fost vizate:

1. Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
2. Ministerul Afacerilor Externe;
3. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
4. Ministerul Educației și Cercetării;
5. Ministerul Finanțelor;
6. Ministerul Sănătății;
7. Ministerul Culturii;
8. Serviciul de Informații și Securitate;
9. Agenția de Investiții;
10. Agenția Servicii Publice;
11. Casa Națională de Asigurări Sociale;

12. Compania Națională de Asigurări în Medicină;
13. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;
14. Congresul Autorităților Locale din Moldova;
15. Biroul politici de reintegrare;
16. Biroul pentru Relații cu Diaspora;
17. Centrul de Armonizare a Legislației;
18. Ministerul Justiției;
19. Centrul Național Anticorupție.

Obiecțiile, propunerile și recomandările a părților interesate au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor, parte la proiect.

La fel, în cadrul procesului de consultare publică, au fost recepționate propuneri de la reprezentanții societății civile, organizații internaționale, nonguvernamentale și parteneri de dezvoltare (Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, Congresul Ucrainenilor din Moldova, Female Support Force, Consiliul Norvegian pentru Refugiați, Organizația Internațională pentru Migrație). Propunerile înaintate de în cadrul consultării publice au fost analizate și luate în considerare la definitivarea proiectului.

La 24.10.2025 proiectul de lege a fost remis Comisiei Europene, prin intermediul Biroului pentru integrare europeană, pentru examinare și emiterea opiniei asupra conformității proiectului cu directivele și regulamentele europene parte a proiectului.

În perioada 10 decembrie 2025 – 19 ianuarie 2026 a fost recepționată Opinia Comisiei Europene, care conține recomandări de îmbunătățire și clarificări asupra unor prevederi ale proiectului, precum și asupra tabelelor de concordanță.

Comisia Europeană a emis un aviz pozitiv, confirmând alinierea generală a proiectului de lege la cadrul normativ al Uniunii Europene în domeniul admisiei, șederii și supravegherii străinilor, formulând totodată sugestii menite să consolideze corectitudinea transpunerii și coerența reglementărilor propuse.

A fost întocmit sinteza obiecțiilor și propunerilor separată pe recomandările Comisiei Europene. Recomandările transmise au fost analizate și integrate în textul proiectului. La fel, au fost ajustate tablele de concordanță, conform celor sugerate.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate, juridice și anticorupție conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În același timp, s-a luat în considerare și opinia Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

În cadrul expertizelor, au fost formulate propuneri pentru îmbunătățirea proiectului, prin solicitarea de a aduce clarificări, eliminarea neconcordanțelor privind prevederile unor norme, acestea fiind marcate pentru îmbunătățirea și ajustarea documentului.

În concluzie, propunerile expuse în cadrul expertizei au fost analizate, cu expunerea acestora în tabelul de sinteză, proiectul fiind ajustat în conformitate cu Legea nr. 100/2017 privind actele normative, pentru a asigura coerență, transparență și eficiență în implementare.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Urmare adoptării proiectului va fi necesar elaborarea hotărârii de Guvern cu privire la criteriile și procedura de acordare/prelungire a dreptului de ședere pentru investitorii străini și a hotărârii de Guvern privind implementarea Legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova, acțiuni incluse în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 cu nr. 75) și nr. 78). Hotărârea Guvernului privind implementarea legii vizate va fi elaborată de către Ministerul Afacerilor Interne și va conține reglementări privind: mecanismul de prestarea serviciilor pentru străini, evidența și radierea din evidență a străinilor în Republica Moldova, procedura de admisie a străinilor în țară, condițiile de ședere și procedura de acordare și prelungire a dreptului de ședere, mecanismul de recunoașterea statutului de apatrid, supravegherea regimului de ședere a , precum și tolerarea străinilor pe teritoriul țării.

Subsecvent, va fi necesar modificarea Regulamentului cu privire la eliberarea vizelor, aprobat prin aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 50/2013, a cuantumului minim al mijloacelor de întreținere pentru străini în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 332/2011, a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Migrație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 16/2023 și a Regulamentului Centrului de plasament temporar al străinilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 493/2011. Totodată, urmează a fi abrogat Regulamentul cu privire la procedurile de returnare, expulzare și readmisie a străinilor de pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 492/2011, Regulamentul privind modul de eliberare a invitațiilor pentru străini, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 331/2011 și Regulamentul privind funcționarea Ghișeului unic de documentare a străinilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1187/2010. Normele juridice ale acestor acte normative subsecvente se vor regăsi în hotărârea Guvernului de punere în aplicare a legii vizate.

La fel, pe lângă actele normative de nivel guvernamental interinstituțional, urmează să fie emise și ordine ministeriale, prin care se vor stabili proceduri de aprobare și eliberare a avizelor necesare pentru acordarea sau prelungirea dreptului de ședere temporară pentru determinarea statutului juridic clar și transparent în anumit scop (de voluntariat, cercetare, activități sportive sau culturale etc.), se va aproba forma și conținutul anumitor tipuri de acte, modul de organizare.

De asemenea, vor fi elaborate și/sau reactualizate procedurile de operare standard pentru fiecare proces.

Prin adoptarea și modificarea actelor normative subsecvente, cadrul legal privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova va deveni pe deplin aplicabil, coerent și adaptat atât obligațiilor internaționale asumate de stat, cât și necesităților interne de gestionare a migrației .

Acest exercițiu este realizat în scopul asigurării unei transpuneri eficiente și coerente a Directivelor UE.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ va fi realizată prin instituirea unui cadru normativ subsecvent coerent, precum și prin consolidarea mecanismelor instituționale și operaționale orientate spre asigurarea aplicării uniforme a noilor reglementări în domeniul admisiei, șederii și supravegherii străinilor în Republica Moldova.

Sub aspect normativ, realizarea obiectivelor proiectului de lege implică elaborarea proiectului HG de punere în aplicare, precum și modificarea unui pachet de acte normative subsecvente, care vor detalia mecanismele procedurale, atribuțiile instituționale și instrumentele administrative necesare aplicării prevederilor legii, menționate în punctul 8 din notă.

Sub aspect operațional, implementarea prevederilor proiectului va necesita elaborarea și actualizarea procedurilor administrative interne și a procedurilor operaționale standard, care să reglementeze serviciile prestate străinilor în scopul documentării acestora cu carte de rezidență, termenele procedurale, responsabilitățile funcționale și modalitățile de interacțiune între instituțiile implicate. Aceste măsuri vor contribui la uniformizarea practicilor administrative, reducerea riscurilor de interpretare neuniformă a normelor juridice și creșterea transparenței proceselor decizionale.

În acest proces vor fi implicate autoritățile publice cu competențe în domeniu, în special Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Agenția Servicii Publice și alte autorități relevante.

De asemenea, pentru a asigura o implementare eficientă și unitară a prevederilor legii, se impune elaborarea unui ordin interinstituțional care să reglementeze mecanismul de cooperare dintre Serviciul de Informații și Securitate (SIS) și Inspectoratul General pentru Migrațiune (IGM) în procesul de verificare a îndeplinirii condițiilor de admisie a străinilor, impunerea de restricții în scop de prevenire a faptelor care pot genera risc în adresa securității naționale, ordinii și securității publice. În baza acestui mecanism, SIS și IGM vor efectua evaluarea profilului de risc al străinului.

Ministru

Daniella MISAIL-NICHITIN